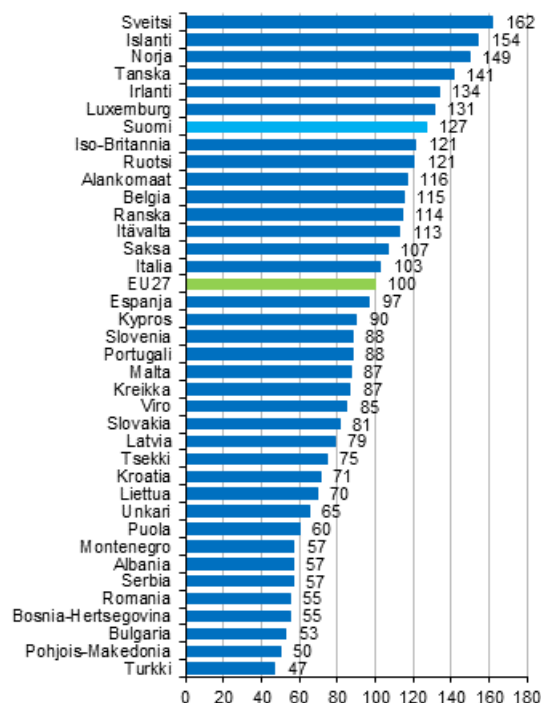

Kansainvälinen hintavertailu 2019

Euroopan maiden kuluttajahinnoissa isoja eroja vuonna 2019

Kotitalouksien ostamien hyödykkeiden hintataso vaihteli suuresti Euroopan maiden välillä vuonna 2019. Kalleimman maan Sveitsin hintataso ylitti EU-keskiarvon 62 prosentilla. Euroopan maista edullisimmassa, Turkissa, hinnat olivat alle puolet EU-keskiarvosta. EU-jäsenmaista kalleinta oli Tanskassa ja edullisinta Bulgariassa. Euroa valuuttanaan käyttävistä maista kalleimmat olivat Irlanti, Luxemburg ja Suomi, Liettua vastaavasti edullisin. Tiedot perustuvat EU-tilastoviranomaisen, Eurostatin, koordinoimaan ECP (European Comparison Programme) –hintavertailuohjelmaan, johon Tilastokeskus kokosi Suomea koskevan hinta-aineiston.

Yksityisen kulutuksen kokonaishintataso 2019, EU27=100

Pohjoismaat, Suomi mukaan lukien, kuuluvat Euroopan maista kalleimpiin. Islannissa hinnat ovat peräti 54 prosenttia korkeampia kuin EU-maissa keskimäärin. Pohjoismaiden kokonaishintatasoa verrattaessa Norja ja Tanska ylittävät EU-keskiarvon yli 40 prosentilla. Naapurukset Ruotsi ja Suomi seuraavat perässä kokonaishintatason ollessa yli 20 prosenttia EU-keskiarvoa korkeampi. Eri tuoteryhmiä tarkasteltaessa alkoholijuomat ja tupakka, sekä ravintola- ja majoituspalvelut ovat Suomessa suhteellisesti kalleimpia. EU-keskiarvon alle jäävät Suomessa puolestaan energian ja tietoliikenteen hinnat.

Alkoholijuomien ja tupakan hintatasoissa erot olivat suuria johtuen maiden erilaisista käytännöistä verottaa niitä. Norjassa ja Islannissa alkoholin ja tupakan hintataso on lähes viisinkertainen Euroopan halvimpaan maahan, Pohjois-Makedoniaan verrattuna. Hintatasoerot ovat suuria niin ikään palveluita sisältävissä hyödykeryhmissä, koska työvoimakustannukset ovat maissa hyvinkin poikkeavia toisistaan. Yhtenäisin hintataso oli viihde-elektronikassa ja kodinkoneissa, sekä ajoneuvoissa, joissa kaikissa kansainväliset tuotemerkit dominoivat markkinoita. Lisätietoja hyödykeryhmäkohtaisista hintatasoista löytyy liitetaulukosta 1.

Tiedot perustuvat Eurostatin ECP (European Comparison Programme) –hintavertailuohjelmaan, jossa on mukana EU:n 27 jäsenvaltiota, Iso-Britannia, viisi ehdokasmaata (Pohjois-Makedonia, Montenegro, Turkki, Serbia ja Albania), potentiaalinen jäsenmaa (Bosnia-Hertsegovina) ja kolme EFTA-maata (Islanti, Norja ja Sveitsi). Kussakin maassa paikalliset tilastovirastot vastaavat omasta kansallisesta tiedonkeruusta. Vertailussa on mukana noin 2 400 tuotetta.

Vertailun hinnat on kerätty vuosina 2017–2019 ja Eurostat on päivittänyt ne valuuttakurssien muutoksilla ja inflaatiolla vastaamaan vuoden 2019 keskihintoja. Tuloksia esitellään laajemmin [Eurostatin verkkopalvelussa](#).

Tilastokeskuksen verkkosivujen tietokantataulukko perustuu OECD:n aineistosta tekemiin laskelmiin. Se viittaa eri ajankohtaan ja maaryhmään kuin tässä esitelty julkaisu ja liitetaulukko, mikä selittää erilaiset luvut. Lisätietoja löytyy laatuselosteen kappaleista 1.1 ja 5.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Hintatasoindeksijä eri tuoteryhmille 2019, EU27=1004

Laatuseloste: Kansainvälinen hintavertailu.....5

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Hintatasoindeksejä eri tuoteryhmille 2019, EU27=100

Valtio	Tuoteryhmä ¹⁾													
	Yksityisen kulutuksen kokonais-hintataso	Elintarvik-keet ja alkoholitomat juomat	Alkoholi-juomat ja tupakka	Vaate-tus	Jalki-neet	Sähkö, kaasu ja muut poltto-aineet	Huone-kalut ja kalusteet, matot ja muut lattianpääll.	Kodin-koneet	Ajo-neuvot	Julkinen liikenne	Posti ja tieto-liikenne	Viihde-elektro-niikka	Ravin-tolat ja hotellit	
Sveitsi	162	163	131	127	109	106	94	120	103	140	126	100	166	
Islanti	154	140	213	136	139	70	115	135	121	145	100	134	176	
Norja	149	157	236	123	126	88	109	114	131	156	124	111	166	
Tanska	141	129	119	132	125	131	100	112	138	140	103	106	155	
Irlanti	134	116	188	104	103	112	91	98	114	115	139	102	128	
Luxemburg	131	124	96	109	98	81	124	116	97	78	119	108	123	
Suomi	127	119	157	115	121	93	103	105	106	122	89	104	133	
Iso-Britannia	121	94	170	88	97	94	109	94	96	134	116	95	105	
Ruotsi	121	114	131	118	113	110	102	114	91	106	117	108	133	
Alankomaat	116	102	112	105	105	121	105	102	120	146	126	104	108	
Belgia	115	112	112	104	105	110	108	105	101	112	147	104	122	
Ranska	114	115	126	106	111	103	105	106	102	111	97	111	123	
Itävalta	113	124	100	103	107	103	108	97	104	115	85	96	111	
Saksa	107	101	101	99	93	116	97	103	100	137	102	98	104	
Italia	103	109	100	100	100	119	113	96	102	84	108	94	103	
EU27	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
Espanja	97	94	89	89	98	112	106	99	96	84	149	101	90	
Kypros	90	106	94	96	95	101	96	108	85	102	90	107	94	
Slovenia	88	96	82	100	92	87	86	104	88	103	116	102	85	
Portugali	88	97	97	99	103	109	108	107	108	93	115	109	73	
Malta	87	112	105	103	97	77	109	133	101	71	105	110	88	
Kreikka	87	104	101	96	100	88	93	97	92	83	166	105	87	
Viro	85	96	99	110	106	70	88	88	86	66	66	99	95	
Slovakia	81	96	81	102	96	82	78	96	82	60	89	97	83	
Latvia	79	94	92	104	109	70	87	89	89	64	75	101	87	
Tsekki	75	84	79	98	94	92	81	95	86	55	102	93	64	
Kroatia	71	96	83	93	92	64	77	102	92	89	92	106	81	
Liettua	70	82	83	102	103	58	79	92	88	69	62	97	70	
Unkari	65	85	75	81	100	53	75	88	85	70	84	98	62	
Puola	60	70	74	93	89	67	75	84	84	60	46	90	75	
Montenegro	57	79	74	88	101	52	63	96	85	58	83	102	57	
Albania	57	82	68	97	97	46	74	121	89	47	107	106	46	
Serbia	57	78	62	94	96	47	65	97	86	66	66	113	51	
Romania	55	66	74	82	91	54	70	94	86	53	52	97	54	
Bosnia-Hertsegovina	55	76	60	94	87	50	56	97	85	74	85	107	55	
Bulgaria	53	78	62	79	71	56	49	100	87	51	70	92	45	
Pohjois-Makedonia	50	61	48	76	81	51	58	93	90	46	62	97	45	
Turkki	47	74	73	45	50	46	52	98	106	43	66	99	51	

1) Julkaisussa esitetyt tuoteryhmät eivät kata koko yksityistä kulutusta

Laatuseloste: Kansainvälinen hintavertailu

1. Tilastotietojen relevanssi

1.1 Tietosisältö ja käyttötarkoitus

Kansainvälinen hintavertailu on Eurostatin johdolla vuosittain laadittava EU- ja EFTA-maiden hintatasoa ja hintatasolla korjattavaa bruttokansantuotetta (BKT) koskeva tilasto. Tilastokeskus kerää Suomea koskevat tiedot tähän tutkimukseen, jonka pääasiallisena tavoitteena on tuottaa ns. ostovoimapariteetit (OVP) (engl. purchasing power parities l. PPP). Ostovoimapariteettien avulla pyritään mahdollistamaan reaaliset BKT-volyymivertailut ohjelmaan osallistuvien maiden kesken.

Yksityisen kulutuksen kokonaishintatasoa kuvaava indeksisarja perustuu kussakin maassa Eurostatin ja OECD:n koordinoimina tehtyihin hintakeruisiin. OECD päivittää tuoreimpien hintavertailujen tulokset inflaation ja valuuttakurssien muutoksilla kuvaamaan ilmoitettua ajankohtaa. Yksityisen kulutuksen kokonaishintatasoa kuvaava indeksisarja löytyy Tilastokeskuksen PX-Web-tietokantataulukoista. Eurostat julkaisee Statistics Explained -palvelussa tuoteryhmäkohtaisia hintatasoindeksijä. Nämä löytyvät Kansainvälinen hintavertailu -tilaston julkaisujen liitetaulukoista.

Hintatasovertailuissa tarkastellaan samantyyppisten hyödykkeiden hintoja eri maissa. Yksityisen kulutuksen osalta hyödykkeiden painorakenne muodostetaan kotitalouksien kulutuksen mukaiseksi. Koska kulutustottumukset eri maissa ovat erilaisia, vertailuun kustakin maasta mukaan otettavat tavarat ja palvelut valitaan kansallisten tilastovirastojen, Eurostatin ja OECD:n yhteistyönä. Yksityistä kulutusta koskeva hinta-aineisto kerätään tuoteryhmittäin kolmen vuoden jakson aikana.

Hintakeruuliikkeiden tiedot, kerättävät hintatiedot sekä yksityiskohtaiset tiedot kerättävistä hyödykkeistä ovat salassa pidettäviä.

1.2 Tilaston keskeiset käsitteet, käytetyt luokitukset, tutkimuskohde, tietojen kerääjä ja tiedonantajat

Tilastot perustuvat Eurostatin European Comparison Programme -hintavertailuohjelmaan (ECP), jossa ovat mukana EU:n 27 jäsenvaltiota, Iso-Britannia, viisi ehdokasmaata (Pohjois-Makedonia, Montenegro, Turkki, Serbia ja Albania), potentiaalinen ehdokasmaa Bosnia-Herzegovina, Kosovo, sekä kolme EFTA-maata (Islanti, Norja ja Sveitsi). Kussakin maassa paikalliset tilastovirastot vastaavat omasta kansallisesta tiedonkeruusta.

Ostovoimapariteettiohjelmassa käytettävät luokitukset perustuvat Euroopan kansantalouden tilinpitöjärjestelmään (EKT 2010).

Yksityisessä kulutuksessa sovelletaan yksilöllisen kulutuksen käyttötarkoituksen mukaista luokitusta (COICOP). Yksityinen kulutus on jaettu seuraavasti:

- 01 Elintarvikkeet ja alkoholittomat juomat
- 02 Alkoholijuomat ja tupakka
- 03 Vaatetus ja jalkineet
- 04 Asuminen, vesi, sähkö, kaasu ja muut polttoaineet
- 05 Kalusteet, kotitalouskoneet ja yleinen kodinhoito
- 06 Terveystieteet
- 07 Liikenne
- 08 Tietoliikenne
- 09 Virkistys- ja kulttuuritoiminta
- 10 Koulutus
- 11 Ravintolat ja hotellit
- 12 Muut tavarat ja palvelut

1.3 Lainsäädännöllinen perusta ja suositukset

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus yhteisten sääntöjen antamisesta ostovoimapariteetteja koskevan perusaineiston hankkimisesta, laskennasta ja levittämisestä (PPP) annettiin 11.12.2007.

Ostovoimapariteettiohjelmaan lainsäädännöllisesti liittyvät myös EU-asetukset koskien Rakenne- ja Koheesiorahastoja. Myös asetus Euroopan yhteisöjen virkamiesten palkkojen korjauskertoimista edellyttää ostovoimapariteettien laskemista.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tuotettavalla perusaineistolla kuten hinnoilla ja bruttokansantuotteen menoerittelyillä tarkoitetaan ostovoimapariteettien laskemiseksi ja laadun varmistamiseksi tarvittavia tietoja. Ostovoimapariteetit lasketaan tavaroiden ja palvelujen kansallisten keskihintojen perusteella. Keräämällä tuotekohtaisia hintoja ja aggregoimalla ne saadaan hintasuhteet (pariteetit) perusnimiketasolle (basic heading).

Käytännössä ensiksi tehdään maapareittaisia vertailuja. Maapareittaisista vertailuista lasketaan Fisherin indeksit. Jotta pariteetit saadaan lasketuiksi, käytetään ns. Eltetö-Köves-Szulc -menetelmää (EKS-menetelmä), jolla indeksit saadaan transitiivisiksi.

Eurostat on laatinut OVP-menetelmäoppaan, jossa esitetään ostovoimapariteettien laadinnan eri vaiheessa käytetyt menetelmät, puuttuvan perusaineiston ja puuttuvien pariteettien estimoinnissa käytetyt menetelmät mukaan luettuina. Menetelmäopasta tarkistetaan aina kun menetelmiin tehdään tärkeitä muutoksia. Siihen voidaan sisällyttää uusia menetelmiä, joilla parannetaan tietojen laatua ja vähennetään kustannuksia tai tietojen toimittajien työtaakkaa. Menetelmäopas löytyy Eurostatin verkkosivulta.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Ennen tietojen toimittamista Eurostatille kukin jäsenvaltio tarkistaa tietojensa oikeellisuuden seuraaviin tietoihin perustuen:

- enimmäis- ja vähimmäishinnat
- keskihinta ja variaatiokerroin
- hinnoiteltujen hyödykkeiden määrä perusnimikettä kohti
- hinnoiteltujen edustavien hyödykkeiden määrä perusnimikettä kohti
- hintahavaintojen määrä hyödykettä kohti

Eurostat suorittaa ennen OVP-tulosten viimeistelemistä aggregaattitasolla ainakin seuraaviin indikaattoreihin perustuvia oikeellisuustarkastuksia:

Bruttokansantuotteen ja sen pääaggregaattien tasolla:

- BKT:n loppukäyttöarvojen ja väestöestimaattien yhdenmukaisuus julkaistujen tietojen kanssa
- asukasta kohti laskettujen volyyymi-indeksien vertailu nykyisten ja aikaisempien laskelmien välillä
- hintatasoindexien vertailu nykyisten ja aikaisempien laskelmien välillä

Kunkin perusnimikkeen tasolla:

- BKT:n painorakenteen vertaaminen nykyisten ja aikaisempien laskelmien välillä
- puuttuvia tietoja koskeva estimaatti silloin kun sillä on merkitystä

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Eurostat laskee OVP:t jokaiselle kalenterivuodelle.

Eurostat julkaisee lopulliset vuosittaiset tulokset viimeistään 36 kuukauden kuluttua viitevuoden päättymisestä. Julkaistavat tiedot perustuvat Eurostatin käytettävissä viimeistään kolme kuukautta ennen

julkaisupäivää oleviin tietoihin. Säännökset eivät vaikuta komission (Eurostat) oikeuteen julkaista ennakkotietoja ennen kuin viitevuoden päättymisestä on kulunut 36 kuukautta. Eurostatin on julkaistava kustakin jäsenvaltiosta aggregoidulla tasolla vähintään seuraavat tiedot:

- OVP:t BKT:n tasolla
- OVP:t kotitalouksien kulutusmenoista ja todellisesta yksilöllisestä kulutuksesta
- hintatasoindeksit suhteessa yhteisön keskiarvoon
- BKT, kotitalouksien yksilölliset kulutusmenot ja todellinen yksilöllinen kulutus sekä vastaavat luvut asukasta kohti ostovoimastandardina (OVS) ilmaistuna

Jos tulokset lasketaan suuremmalle ryhmälle maita, Euroopan unionin jäsenvaltioiden OVP:t säilytetään siitä huolimatta (kiinnitys-periaate). Lopullisia julkaistuja OVP:ja ei tarkisteta. Tietyistä virheistä julkaistaan kuitenkin korjatut tulokset. Poikkeuksellisia yleisiä tarkistuksia voidaan tehdä, jos EKT 2010:n peruskäsitteisiin on tehty sellaisia muutoksia, että ne vaikuttavat OVP-tuloksiin ja sen myötä jonkin jäsenvaltion BKT:n volyyymi-indeksiin enemmän kuin yhden prosenttiyksikön verran.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Eurostat julkaisee Statistics Explained -palvelussa:

- lopulliset OVP-tulokset viitevuodesta 36 kuukauden sisällä (t+36) ja alustavat OVP-tulokset viitevuodesta 12 kuukauden sisällä (t+12)
- BKT:n volyyymi-indeksiä koskevat ennusteet viitevuodesta 5 kuukauden sisällä (t+5)
- yksityisestä kulutuksesta tuloksia tuoteryhmittäin

Eurostatin verkkopalvelu:

- em. Statistics Explained -julkaisut
- BKT, kotitalouksien yksilölliset kulutusmenot ja todellinen yksilöllinen kulutus sekä vastaavat luvut asukasta kohti ostovoimastandardina ilmaistuna
- OVP:t ja hintatasoindeksit vuodesta 1995 lähtien

Tilastokeskuksen verkkopalvelu:

- tilastokeskus.fi: hintavertailutuloksia tuoteryhmittäin
- Tilastokeskuksen PX-Web-tietokantataulukko: yksityisen kulutuksen kokonaishintatasoa kuvaava indeksisarja. Indeksit ovat OECD:n inflaation ja valuuttakurssien muutoksilla päivittämiä tuoreimpien hintavertailujen tuloksia.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Eurostatin koordinoimassa ostovoimapariteettiohjelmassa koko yksityisen kulutuksen "hyödykekori" sisältää noin 2400 erilaista hyödykettä. Eri maiden hintatietojen vertailukelpoisuutta edistävät yhteiset luokitukset ja yhdessä sovitut hyödykekorit.

Kulutuksen osalta hyödykekorin painorakenne muodostetaan todellisen kulutuksen mukaiseksi.

OVP-tulosten ajallista vertailua tulisi kuitenkin välttää.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Hyödykkeet muuttuvat ajan myötä. Siksi OVP-tuloksia ei suositella käytettäväksi hintamuutosten tarkasteluun pitkällä aikavälillä.

Suosittelavat käyttötarkoitukset:

- volyymivertailut poikkileikkaustarkasteluna
- maiden asettaminen ryhmiin volyymi-indeksien mukaan
- hintatasovertailut poikkileikkaustarkasteluna

Ei suositeltavia käyttötarkoituksia:

- maiden asettaminen tarkkaan suuruusjärjestykseen volyymi-indeksien mukaan
- kansantalouksien kasvun mittaukset
- teollisuuden tuotos- ja tuottavuusvertailut
- hintatasovertailut tuotetasolla
- valuutan yli- ja aliarvostukset

Lisätietoja

Harri Kananaja 029 551 3567

Tomi Liimatainen 029 551 3490

Vastaava tilastojohtaja:
Jan Nokkala

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Eurostat: Kansainvälinen hintavertailu, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1799-8379 (pdf)